

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО НОРВЕЖКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО A2

(ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по норвежки език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към надграждане на основни езикови и културни знания, придобити в първия гимназиален етап, умения и отношения, свързани с изграждането на комуникативната компетентност на ученика – не само общуване на целевия чужд език, но и развиване на умения за ефективно учене и ползване на дигитални ресурси, на обществени и граждански компетентности, култура, творчество и межкултурен диалог. Тази учебна програма е приложима за XI и XII клас за обучение по норвежки език, започнало в IX клас, като в края на втория гимназиален етап учениците трябва да достигнат ниво A2 по Общата европейска референтна езикова рамка.

Тази програма позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното равнище на знания и умения по норвежки език в съответствие с училищния учебен план.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и житейския опит и нуждите на обучаваните. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за всеки следващ клас през целия етап на обучение, така че ученикът да надгражда новите над старите си знания.

Очакваните резултати по четирите езикови умения - слушане, четене, говорене и писане - се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО НОРВЕЖКИ ЕЗИК ВЪВ ВТОРИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира съдържанието като цяло и да извлича най-важната информация от кратки	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> при глобално четене да определя основната тема на текстове, ограничени по обем и	<p>При диалогична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да участва в пряк обмен на информация по познати теми от	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да създава кратък текст по вече разгледана тема с помощта на насочващи въпроси и опорни

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

<p>съобщения, произнесени с умерено темпо, ясна дикция и стандартно произношение¹;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разпознава и разбира често употребявани думи и изрази по изучаваните теми; • да проследява кратък разговор между носители на езика, като разпознава основната тема, събеседниците, тяхното лично мнение и емоции; • да разбира кратки, несложни съобщения от средствата за масово осведомяване и да извлича конкретна информация от тях; • в случай на нужда да 	<p>съдържащи основно позната лексика по изучаваните теми и несложни граматични структури;</p> <ul style="list-style-type: none"> • при селективно четене да открива необходимата полезна информация и да разбира подробности в кратки текстове от всекидневието – обяви, реклами, разписания на транспорта, указания за употреба, менюта, проспекти и др.; • да разбира кратки текстове, свързани с личната и деловата кореспонденция (писма, имейли, кратки текстови съобщения), да открива конкретна информация в тях и да определя емоциите и 	<p>всекидневието;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да установява контакт със събеседника (носител на езика) при изпълнението на рутинни задачи и дейности; • да взема участие в разговор, макар и да не разбира напълно всичко, като разчита на помощта и отзивчивостта на събеседника си; • да участва в разговор по разглежданите теми, не нарушавайки граматичната и лексикалната норма така, че да се нарушава разбирането; • в случай на нужда да прилага компенсаторни стратегии. 	<p>моменти (ключови изрази, картини, снимки и др.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • да попълва основните си лични данни във формуляр, въпросник, молба, заявление и др.; • да води лична кореспонденция на всекидневна тематика (писмо, имейл, кратко текстово съобщение) с цел молба за съвет, благодарност, извинение, покана; • да отговаря на лични писма и имейли с цел приемане или отхвърляне на предложение/ покана; • да изразява лично мнение в писмена форма;
---	--	---	---

¹ Тъй като в норвежкия език няма общоприета официална фонетична норма, под *стандартно произношение* тук се разбира говорът в столицата Осло и района около нея. При желание преподавателят може да запознае обучаваните с някои от основните отлики между западно- и източнорвежките диалекти.

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

<p>прибягва до компенсаторни стратегии.</p>	<p>нагласите на адресанта;</p> <ul style="list-style-type: none"> • в случай на нужда да използва компенсаторни стратегии.	<p>При монологична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да създава кратък текст описание по познати теми; • да представя себе си и да говори за миналите си дейности и личните си планове за бъдещето; • да изразява лично мнение и оценка по даден проблем; • да говори пред публика по разглежданите теми, не нарушавайки граматичната и лексикалната норма така, че да се нарушава разбирането; • в случай на нужда да	<ul style="list-style-type: none"> • да съобразява съдържанието на текста с условието на поставената дидактическа задача; • да използва уместни лексикални средства в писмените си работи и да не нарушава граматичната, лексикалната, правописната и пунктуационната форма на норвежкия език така, че да се затруднява разбирането.
---	---	--	---

		използва компенсаторни комуникативни стратегии.	
--	--	---	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>Определени уроци трябва да съдържат елементи или отделна рубрика, свързани с културата и обществения живот на Норвегия и другите скандинавски държави. Изкуствата и технологиите да са интегрирани в учебните дейности. Гражданското образование да бъде част от всяка една подходяща тема.</p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> Чувства, емоции	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира съдържанието като цяло на прослушан текст, свързан с изучаваните тематични области; да идентифицират и разбират често използвана лексика по изучаваните тематични области; да формулира глобалната тема на прослушан несложен и ограничен по	<p>VERB</p> <ul style="list-style-type: none"> hjelpverbene <i>å være, å ha, å bli</i>; modalverbene <i>må, vil, kan, skal</i>; imperativ; refleksive verb; bøying av verb; perfektum partisipp; tempus – presens, preteritum, perfekt. <p>SUBSTANTIV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Външен вид и облекло • Образование, образователни институции • Свободно време и интереси <p>II. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Професии • Семейство, съвместен живот • Моето жилище • Животът на мигрантите, интеграция • Мултикултурно общество <p>III. Всекидневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пазаруване и мода • Вътрешен и международен транспорт • Дневен режим <p>IV. Здраве и здравословен начин на живот</p>	<p>своя обем текст;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира диалози между носители на езика по познати теми и да идентифицира събеседниците; • да разбира кратки гласови съобщения, анонси и откъси от радио предавания и да извлича конкретна информация от тях. <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да формулира глобалната тема на прочетен несложен и ограничен по своя обем текст; • да извлича конкретна информация от прочетени различни по жанр текстове, свързани с изучаваните тематични области (кратки адаптирани статии, писма, електронни съобщения,	<ul style="list-style-type: none"> • <i>bøyning</i> av substantiv: bestemt og ubestemt form, artikler; • <i>bøyning</i> av substantiv: entall og flertall, tellelige og utellelige substantiv; • genitiv; • <i>egennavn</i> og <i>fellesnavn</i>. <p>ADJEKTIV</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>gradbøyning</i> av adjektiv – komparativ og superlativ; • <i>bøyning</i> i kjønn og tall, ubestemt form. <p>NEGASJON</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ikke</i> – posisjon i hovedsetningen; • <i>ikke</i> – posisjon i leddsetningen. <p>PRONOMEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>personlige pronomen</i> – subjekts- og objektsform;
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Спорт и здравословно хранене • Вредни навици <p>V. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дейности сред природата, планински туризъм • Географски обекти и природни забележителности в Норвегия • Опазване на околната среда • Климат, природни катаклизми <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Норвегия и останалите страни от Скандинавския север - обща информация • Известни личности от Норвегия и техния принос	<p>брошури, обяви и др.).</p> <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>При диалогична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да установява контакт и да обменя информация, мнения, идеи, да изразява чувства и емоции при изпълнението на всекидневни задачи в училище и у дома; • да обменя информация във всекидневни ситуации, свързани с изучаваните теми; • да участва в разговор по теми, свързани с житейския му опит; • да участва пълноценно в диалог, макар и бавно и с паузи, не нарушавайки граматичната и лексикалната норма на норвежкия език така, че да не се възпрепятства разбирането;	<ul style="list-style-type: none"> • possessiver (eiendomsord) – lange og korte former, foran- og etterstilling; • refleksive pronomen; • upersonlige verbkonstruksjoner med <i>det</i>. <p>ADVERB</p> <ul style="list-style-type: none"> • setningsadverb: <i>ikke, også, alltid, aldri...</i>; • tidsadverb; • stedsadverb; • gradbøyning av adverb – komparativ og superlativ. <p>DETERMINATIVER (bestemmerord)</p> <p>KVANTORER (MENGDEORD)</p> <p>- <i>mang /mye, få /litt/ lite</i>;</p> <p>- tallord: kardinaltall og ordenstall, årstall.</p> <p>PREPOSISJONER</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Стереотипи за норвежците – типично норвежкото?	<ul style="list-style-type: none"> • в случай на нужда да прилага компенсаторни стратегии. <p>При монологична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да изразява лично мнение, чувства, емоции, съгласие или несъгласие по даден въпрос; • да създава кратък текст описание; • да представя себе си, да разказва за своето минало, настояще и бъдеще; • да прави кратки коментари по проблеми, свързани с изучаваните теми; • да прави кратко представяне по предварително зададена тема, макар и бавно, с паузи, но не нарушавайки нормите на целевия език така, че да се възпрепятства разбирането; • в случай на нужда да прибегва до	<ul style="list-style-type: none"> • stedspreposisjoner; • tidspreposisjoner. <p>SETNINGER</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovedsetninger (helsetninger): fortellende (utsagnssetninger), spørresetninger: hv-spørsmål og ja/nei-spørsmål. • konjunksjoner: <i>og, men, eller</i>; • leddsetninger, orstilling i leddsetninger; • indirekte tale – indirekte spørsmål og indirekte fortellende setninger – <i>sier at, spør om</i>; • leddsetninger om betingelse – <i>hvis, om</i>; • leddsetninger om tid – <i>når, da, før</i>; • <i>som</i>-setninger. <p>FONETIKK</p> <ul style="list-style-type: none"> • uttale av ç, og j • stum H, stum G • lange og korte vokaler – ø, æ, æ, y, å, u...
---	--	---

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

	компенсаторни стратегии.	<ul style="list-style-type: none"> • lange og korte konsonanter • trykk på ulike stavelser <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за несложна писмена и устна комуникация по предвидените от програмата тематични области.</p>
--	--------------------------	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ВСЯКА УЧЕБНА ГОДИНА

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XI клас – 36 седмици x 2 учебни часа = 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XII клас - 31 седмици x 2 учебни часа = 62 часа

Препоръчително разпределение на часовете:

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас, проектна дейност	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки
Писмени домашни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролна работа	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Класна работа	1 оценка	1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Програмата дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Обучението по норвежки език дава възможност ученикът:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности;
- да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- да изгради положително отношение към изучаването на норвежки език и култура.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО НОРВЕЖКИ ЕЗИК

В процеса на обучение се поставя акцент върху:

- лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическото приложение на езика;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения (четене, слушане, писане и говорене) с превес на устната реч;
- използването на норвежки език като език на общуването в клас (българският език се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Норвегия и останалите страни от Скандинавския север.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	Интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени съобщения, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника, работа със справочници (вкл. дигитални).
КОМПЕТЕНТОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ	Обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории,

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

ЕЗИК	развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, преговор на основни понятия от морфологията и синтаксиса с цел по-лесно усвояване на структурите на целевия език, връзка с учебен предмет български език и литература
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	Дейности за запознаване с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	Използване на системи за електронно обучение в часовете по норвежки език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, умения за ефективно учене в условия на ОРЕС, връзка с учебен предмет информационни технологии
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	Натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> - запознаване със стратегии за по-ефективно учене и трайно запомняне; - ролеви игри и симулации; - самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; - представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; - работа по проекти, презентации по теми според интересите на обучаваните; - дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.);

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

	<ul style="list-style-type: none"> - извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино или свързани с културния контекст на скандинавските страни, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); - използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); - електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси в допълнение към основната учебна система, дигитални справочници, вкл. речници), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	Участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	Работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове и предварително зададени изисквания, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, осъществяване на връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА	Дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страната на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, история и цивилизация, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	Дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, дейности на открито, следвайки скандинавския модел на поведение, екскурзии и излети сред природата, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.